

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1969

Vyhlásené: 31.03.1969 Časová verzia predpisu účinná od: 15.04.1969 do: 30.06.1991

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

20

VYHLÁŠKA z 22. februára 1969 o Dohode medzi vládou Československej socialistickej republiky a vládou Zväzu sovietskych socialistických republík o poskytovaní vzájomnej právnej pomoci vo veciach spojených s dočasným pobytom sovietskych vojsk na území Československej socialistickej republiky

Dňa 7. februára 1969 bola v Prahe podpísaná Dohoda medzi vládou Československej socialistickej republiky a vládou Zväzu sovietskych socialistických republík o poskytovaní vzájomnej právnej pomoci vo veciach spojených s dočasným pobytom sovietskych vojsk na území Československej socialistickej republiky. Podľa svojho článku 28 Dohoda nadobudla platnosť dňom podpisu. České znenie Dohody sa vyhlasuje súčasne. *) Minister: Ing. Marko v. r. DOHODA medzi vládou Československej socialistickej republiky a vládou Zväzu sovietskych socialistických republík o poskytovaní vzájomnej právnej pomoci vo veciach spojených s dočasným pobytom sovietskych vojsk na území Československej socialistickej republiky

Vláda Československej socialistickej republiky a vláda Zväzu sovietskych socialistických republík v súlade so Zmluvou medzi vládou Československej socialistickej republiky a vládou Zväzu sovietskych socialistických republík o podmienkach dočasného pobytu sovietskych vojsk na území Československej socialistickej republiky, podpísanou v Prahe 16. októbra 1968, rozhodli sa uzavrieť túto Dohodu a dohodli sa na tomto:

Oddiel I

Všeobecné zásady

Článok 1

1. Príslušné orgány zmluvných strán si navzájom poskytujú právnu pomoc v trestných, občianskoprávných a správnych veciach spojených s dočasným pobytom sovietskych vojsk na území Československej socialistickej republiky.
2. Právna pomoc sa poskytuje uskutočňovaním jednotlivých procesných úkonov, najmä znaleckých posudkov, výsluchov obvinených, svedkov, znalcov a iných osôb, odňatím vecí, ohliadkou miesta činu a predmetu trestného činu, ako aj odovzdávaním vecných dôkazov a písomností, doručovaním písomností, zabezpečovaním účasti obvinených, svedkov a iných osôb pri úkonoch a pod. V rámci právnej pomoci budú sa taktiež príslušným československým orgánom poskytovať údaje charakterizujúce osoby patriace k sovietskym vojskám a členom ich rodín, ktoré sú trestne stíhané vo veciach spadajúcich do československej jurisdikcie.
3. Pre poskytovanie právnej pomoci sú príslušné tieto orgány:

z československej strany - prokuratúry, súdy, vyšetrovacie a vyhľadávacie orgány Zboru národnej bezpečnosti oprávnené na prípravné trestné konanie, národné výbory a iné orgány povolané na objasňovanie a na prejednávanie priestupkov;

zo sovietskej strany - orgány vojenskej prokuratúry, vojenské súdy, predstavitelia velenia sovietskych vojsk v Prahe a Bratislave a vojenský veliteľia posádok sovietskych vojsk.

Článok 2

Pri poskytovaní právnej pomoci sa dožiadaný orgán spravuje právnym poriadkom svojho štátu.

Článok 3

1. Pri poskytovaní právnej pomoci sa príslušné československé a sovietske orgány uvedené v článku 1 ods. 3 tejto Dohody stýkajú navzájom bezprostredne.
2. V prípadoch, ktoré nepripúšťajú odklad, obracajú sa príslušné československé orgány na najbližšieho vojenského veliteľa posádky alebo na predstaviteľov velenia sovietskych vojsk v Prahe alebo v Bratislave.
3. Ak je dožiadaný nepríslušný orgán, bez meškania odovzdá vec príslušnému orgánu a upovedomí o tom dožadujúci orgán.

Článok 4

1. Po uskutočnení dožiadania o právnu pomoc dožiadaný orgán odošle všetky sústredené materiály dožadujúcemu orgánu.
2. Ak sa písomnosť nemôže doručiť na adresu označenú v dožiadaní alebo ak adresa nie je známa, urobí dožiadaný orgán z vlastnej iniciatívy nevyhnutné opatrenia na zistenie adresy.
3. Ak sa právna pomoc nemohla poskytnúť, dožiadaný orgán je povinný upovedomiť dožadujúci orgán o okolnostiach, ktoré bránia uskutočneniu dožiadania.

Článok 5

Právnu pomoc si zmluvné strany poskytujú bezplatne. Trovy spojené s uskutočnením dožiadania o právnu pomoc znáša strana, ktorá dožiadanie uskutočňuje.

Článok 6

Vo vzájomnom styku pri poskytovaní právnej pomoci používajú československé orgány český alebo slovenský jazyk, sovietske orgány ruský jazyk.

Článok 7

Pri prejednávaní svojich vecí pred súdmi, na prokuratúrach, pred orgánmi vyšetrovania a vyhľadávania Zboru národnej bezpečnosti alebo pred inými československými orgánmi majú osoby patriace k sovietskym vojskám a členovia ich rodín vo všetkých štádiách konania, ako aj pri výkone trestu tie isté práva a povinnosti ako občania Československej socialistickej republiky.

To isté platí pri prejednávaní priestupkov.

Článok 8

1. Žiadosti o postúpenie alebo prevzatie jurisdikcie v jednotlivých veciach podľa článku 9 ods. 4 Zmluvy o podmienkach dočasného pobytu sovietskych vojsk na území Československej socialistickej republiky zo 16. októbra 1968 predkladajú a o nich rozhodujú:
  - a) ak ide o príslušníkov sovietskych vojsk z československej strany - hlavný vojenský prokurátor alebo vojenské kolégium Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky, zo sovietskej strany - vojenský prokurátor alebo vojenský súd Strednej skupiny vojsk;
  - b) ak ide o civilné osoby, ktoré sú sovietskymi občanmi a pracujú v útvaroch sovietskych vojsk, a o členov rodín osôb patriacich k sovietskym vojskám z československej strany - Generálna prokuratúra alebo Najvyšší súd Československej socialistickej republiky,

zo sovietskej strany - vojenský prokurátor alebo vojenský súd Strednej skupiny vojsk podľa toho, u koho vec je alebo bude.

2. Rovnakým spôsobom a blahovoľne sa rieši otázka, ktorá strana bude uskutočňovať jurisdikciu v prípade, že osoba patriaca k sovietskym vojskám alebo člen rodiny osoby patriacej k sovietskym vojskám spácha niekoľko trestných činov, z ktorých niektoré spadá do jurisdikcie príslušných sovietskych orgánov a ďalší do jurisdikcie príslušných československých orgánov. Pritom strany berú do úvahy stupeň závažnosti a charakter každého zo spáchaných trestných činov a tiež iné okolnosti vzťahujúce sa na skutok a osobu obvineného.

Vo všetkých týchto prípadoch si strany navzájom všetkými prostriedkami poskytujú právnu pomoc na všestranné a úplné objasnenie okolností všetkých trestných činov spáchaných obvineným.

Oddiel II

Právna pomoc v trestných veciach

Článok 9

1. Príslušné sovietske orgány bez meškania oznamujú príslušným československým orgánom trestné činy a priestupky, ktoré sa im stali známymi a ktoré spáchali osoby patriace k sovietskym vojskám alebo členovia ich rodín, ak poškodenými sú fyzické alebo právnické osoby Československej socialistickej republiky alebo ak škoda bola spôsobená fyzickým alebo právnickým osobám tretích štátov na území Československej socialistickej republiky.
2. Príslušné československé orgány bez meškania oznamujú príslušným sovietskym orgánom trestné činy a priestupky, ktoré sa im stali známymi a ktoré spáchali osoby patriace k sovietskym vojskám alebo členovia ich rodín, ako aj trestné činy a priestupky, ktoré sa im stali známymi a ktoré spáchali občania Československej socialistickej republiky alebo tretích štátov a ktoré sa dotýkajú záujmov sovietskych vojsk, alebo ak poškodenými sú k nim patriace osoby alebo členovia ich rodín.

Článok 10

1. Príslušné sovietske orgány vo veciach patriacich do ich jurisdikcie, v ktorých budú poškodené fyzické alebo právnické osoby Československej socialistickej republiky alebo fyzické či právnické osoby tretích štátov na území Československej socialistickej republiky, oznamujú príslušným československým orgánom výsledky vyšetrovania a rozhodnutia v týchto veciach, informujú ich na ich žiadosť o stave veci, zasielajú odpisy obžalôb, oznámení a začatie súdneho prejednávania a odpisy vynesených rozsudkov alebo uznesení, ktorými sa konanie vo veci ukončuje.
2. Príslušné československé orgány oznamujú vo veciach patriacich do ich jurisdikcie najbližšiemu vojenskému prokurátorovi posádky sovietskych vojsk každý prípad začatia trestného stíhania osôb patriacich k sovietskym vojskám alebo členov ich rodín, zasielajú odpisy obžalôb, oznámení o začatí súdneho prejednávania a odpisy vynesených rozsudkov alebo uznesení, ktorými sa konanie vo veci ukončuje.
3. Príslušné československé orgány taktiež oznamujú príslušným sovietskym orgánom výsledky vyšetrovania a rozhodnutia vo veciach trestnej činnosti občanov Československej socialistickej republiky alebo občanov tretích štátov nachádzajúcich sa na území Československej socialistickej republiky, pokiaľ sa dotýka záujmov sovietskych vojsk, alebo ak poškodenými sú osoby patriace k sovietskym vojskám alebo členovia ich rodín.

Článok 11

Príslušné československé orgány poskytujú príslušným sovietskym orgánom pomoc pri stíhaní trestnej činnosti osôb patriacich k sovietskym vojskám alebo členov ich rodín v prípadoch patriacich do sovietskej jurisdikcie. Budú robiť najmä opatrenia na zistenie totožnosti páchatela, na jeho vypátranie a zadržanie, podľa možnosti zabezpečovať stopy trestného činu a vecné dôkazy a taktiež napomáhať, aby príslušné sovietske orgány dostali svedecké výpovede občanov Československej socialistickej republiky a občanov tretích štátov.

Článok 12

1. V priestoroch stálych posádok vojenských útvarov uskutočňujú na dožiadanie príslušných československých orgánov všetky procesné úkony príslušné sovietske orgány v rámci právnej pomoci. To isté sa týka ohliadky, zadržania a odňatia poštových a iných dopravovaných zásielok a nákladov zasielaných a prijímaných sovietskymi vojskami, osobami patriacimi k sovietskym vojskám a členmi ich rodín.

Pri uskutočňovaní procesných úkonov môžu byť prítomní so súhlasom príslušných sovietskych orgánov zástupcovia príslušných československých orgánov.

2. Pri stíhaní trestných činov spadajúcich do jurisdikcie sovietskych orgánov príslušné československé orgány uskutočňujú na dožiadanie príslušných sovietskych orgánov všetky procesné úkony, ktoré sa týkajú československých občanov alebo občanov tretích štátov.

V týchto prípadoch môže byť so súhlasom príslušných československých orgánov prítomný pri uskutočňovaní jednotlivých procesných úkonov vojenský prokurátor sovietskych vojsk alebo jeho zástupca.

Článok 13

Zadržanie alebo väzbu osôb patriacich k sovietskym vojskám alebo členov ich rodín vo veciach spadajúcich do československej jurisdikcie s výnimkou prípadov, v ktorých osoba bola pristihnutá na mieste spáchania trestného činu alebo sa skrýva a bola odhalená mimo priestoru stálej posádky sovietskych vojenských útvarov, uskutočňujú na základe uznesení príslušných československých orgánov príslušné sovietske orgány. Takéto osoby budú bez meškania odovzdané príslušným československým orgánom.

Príkaz na dodanie do väzby musí obsahovať údaje o mieste, čase a okolnostiach spáchania trestného činu.

Článok 14

Príslušné československé orgány bez meškania upovedomia najbližšieho vojenského prokurátora sovietskych vojsk a vojenského veliteľa posádky alebo predstaviteľov velenia sovietskych vojsk v Prahe alebo Bratislave o zadržaní alebo vzatí do väzby osoby patriacej k sovietskym vojskám alebo člena rodiny osoby patriacej k sovietskym vojskám.

Článok 15

Príslušné československé orgány predvolávajú na výsluch osoby patriace k sovietskym vojskám prostredníctvom príslušných sovietskych orgánov. Výsluch týchto osôb sa vykonáva v súlade s československým právnym poriadkom s prihliadnutím na záujmy bezpečnosti sovietskych vojsk.

Článok 16

1. Ak sa príslušné sovietske orgány dozvedia, že občan Československej socialistickej republiky alebo tretieho štátu spáchal trestný čin proti sovietskym vojskám, proti osobám k nim patriacim alebo proti členom ich rodín,

- a) upovedomia o tom bez meškania príslušné československé orgány;
  - b) do príchodu zástupcu príslušných československých orgánov urobia v priestoroch stálych posádok sovietskych vojenských útvarov nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie stôp a dôkazov trestného činu a v prípade nevyhnutnosti opatrenia na zistenie totožnosti osoby, ktorá spáchala trestný čin.
2. Ak zadrží osoba patriaca k sovietskym vojskám alebo člen rodiny osoby patriacej k sovietskym vojskám občana Československej socialistickej republiky alebo tretieho štátu na mieste trestného činu spáchaného proti sovietskym vojskám, osobám k nim patriacim alebo členom

ich rodín, bez meškania odovzdá zadržanú osobu najbližšiemu príslušnému československému orgánu.

Článok 17

V priebehu prípravného a súdneho trestného konania pred príslušnými československými orgánmi vo veciach týkajúcich sa osôb patriacich k sovietskym vojskám a členov ich rodín môže vojenský prokurátor sovietskych vojsk alebo jeho zástupca so súhlasom príslušného československého orgánu byť prítomný pri uskutočňovaní jednotlivých procesných úkonov, navštevovať osobu vo väzbe a v nevyhnutných prípadoch taktiež nazerať do spisov týkajúcich sa veci.

Článok 18

Vo veciach trestných činov patriacich do československej jurisdikcie spáchaných osobami patriacimi k sovietskym vojskám alebo členmi ich rodín na území Československej socialistickej republiky pôsobia československé súdy, a to:

- a) v trestných veciach príslušníkov sovietskych vojsk vecne a miestne príslušné československé vojenské súdy;
- b) v trestných veciach ostatných osôb vecne a miestne príslušné československé súdy.

Článok 19

Pri použití ustanovení zákonov Československej socialistickej republiky o verejnosti súdneho prejednávania sa bude prihliadať na záujmy bezpečnosti sovietskych vojsk.

Článok 20

V trestnom konaní proti osobám patriacim k sovietskym vojskám alebo členom ich rodín vo veciach, ktoré patria do československej jurisdikcie, obvinený môže požiadať o ustanovenie obhajcu priamo alebo prostredníctvom príslušných sovietskych orgánov.

Článok 21

Výkon rozsudku československého súdu v trestných veciach osôb patriacich k sovietskym vojskám a členov ich rodín uskutočňujú príslušné československé orgány.

Článok 22

Ak príslušný československý orgán odovzdá v súlade s československými zákonmi trestnú vec týkajúcu sa príslušníka sovietskych vojsk na disciplinárne vybavenie, je príslušný sovietsky veliteľ oprávnený uložiť disciplinárny trest, o čom upovedomí príslušný československý orgán.

Oddiel III

Prejednávanie priestupkov

Článok 23

1. Príslušné československé orgány oznamujú najbližšiemu vojenskému veliteľovi alebo predstaviteľovi velenia sovietskych vojsk v Prahe alebo Bratislave priestupky, ktorých sa dopustili osoby patriace k sovietskym vojskám, s cieľom vzatia vinníkov na disciplinárnu zodpovednosť.
2. Priestupky spáchané členmi rodín osôb patriacich k sovietskym vojskám prejednávajú príslušné československé orgány priamo.

Článok 24

Pri výklade tejto Dohody

- a) pod pojmom „priestupky“ sa rozumejú podľa zákonov Československej socialistickej republiky aj previnenia;
- b) pod pojmom „správne veci“ (článok 1 tejto Dohody) sa rozumejú podľa zákonov Československej socialistickej republiky priestupky a previnenia.

Oddiel IV

Právna pomoc v občianskoprávných veciach

Článok 25

1. Nároky na náhradu škody podľa článku 10 ods. 2 Zmluvy o podmienkach dočasného pobytu sovietskych vojsk na území Československej socialistickej republiky zo 16. októbra 1968, uplatnené proti osobám patriacim k sovietskym vojskám alebo členom ich rodín, prejednávajú miestne príslušné československé súdy.
2. Ak je osoba, ktorá škodu spôsobila, neznáma, príslušné orgány zmluvných strán si poskytujú vzájomnú pomoc na jej zistenie.

Článok 26

Pri súdnom prejednávaní nárokov na náhradu škody proti osobám patriacim k sovietskym vojskám a členom ich rodín môže velenie sovietskych vojsk vymenovať zástupcu oprávneného konať pred súdom na základe písomného plnomocenstva.

Článok 27

1. Osoby patriace k sovietskym vojskám a členovia ich rodín - účastníci občianskoprávneho konania sú oslobodení od zloženia zábezpeky na trovy súdneho konania.
2. Osoby uvedené v odseku 1 sú v konaní pred československými súdmi taktiež oslobodené od poplatkov, preddavkov a iných trov za tých istých podmienok a v tom istom rozsahu ako občania Československej socialistickej republiky. Doklady o osobných a rodinných pomeroch, ako aj o zárobkových a majetkových pomeroch vydávajú príslušné sovietske orgány.

Oddiel V

Záverečné ustanovenia

Článok 28

Táto Dohoda nadobudne platnosť dňom podpisu. Dohoda sa vzťahuje na veci, ktoré vznikli po 18. októbri 1968.

Článok 29

Dohoda zostáva v platnosti, pokiaľ bude platíť Zmluva medzi vládou Československej socialistickej republiky a vládou Zväzu sovietskych socialistických republík o podmienkach dočasného pobytu sovietskych vojsk na území Československej socialistickej republiky podpísaná v Prahe 16. októbra 1968 a môže byť zmenená na základe vzájomného súhlasu zmluvných strán.

Dané v Prahe 7. februára 1969 vo dvoch pôvodných vyhotoveniach, každé v českom a ruskom jazyku, pričom obidve znenia majú rovnakú platnosť.

Za vládu Československej socialistickej republiky:

JUDr. Bohuslav Kučera v. r.

Za vládu Zväzu sovietskych socialistických republík:

Alexander Nikolajevič Mišutin v. r.

*) Tu sa vyhlasuje slovenské znenie.

